

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΜΟΣΧΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΤΟΥΣ 2020
(ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2019)

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΣΧΕΣΕΩΝ**

ΔΕΚΕΜΠΙΟΣ 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ	3
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	4
2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	4
2.2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	4
2.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5
2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2020	5
2.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΘΕΣΗ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ	5
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ.....	6
3.1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	6
3.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	6
4. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	7

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ

ΕΚΤΑΣΗ	207.600 τ.χλμ.
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	9,5 εκ.
ΓΛΩΣΣΑ	Λευκορωσική (ομιλούμενες: ρωσικά, αγγλικά)
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ- ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	Minsk- Homyel, Mogilev, Vitebsk
ΝΟΜΙΣΜΑ	Λευκορωσικό ρούβλι (1€ = 3,08 BYN 29.10.2020)

Ως πρώην σοβιετική δημοκρατία, η Λευκορωσία έχει σχετικά ανεπτυγμένη βιομηχανική βάση, με απηρχαιωμένο, όμως πλέον, εξοπλισμό και εξαρτημένη ενεργειακά από τις ρωσικές επιδοτήσεις και την προνομιακή πρόσβαση στη ρωσική αγορά.

Η μεταβατική πορεία της χώρας προς την οικονομία της αγοράς περιελάμβανε δομικές μεταρρυθμίσεις και περιορισμένη ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και η οικονομική ανάπτυξη της περιόδου 2003-2013 οδήγησε σε αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος και στην μείωση του αριθμού των νοικοκυριών που ζούσαν κάτω από το όριο της φτώχειας. Εν γένει, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη την περίοδο 2000-2008 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πληρέστερη αξιοποίηση υφιστάμενης δυναμικότητας, την περίοδο, όμως, 2009-2015 οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις κεφαλαίου.

Η Λευκορωσία διαθέτει σημαντικούς φυσικούς πόρους: ξυλεία, ορυκτά, μικρά κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, γρανίτη, ασβεστόλιθο, άργιλο, τύρφη, δολομίτη. Ο αγροτικός τομέας συνεισφέρει κατά 6,4% στον σχηματισμό του ΑΕΠ και απασχολεί περί το 10% του εργατικού δυναμικού της χώρας¹. Κύρια αγροτικά προϊόντα είναι το βοδινό και χοιρινό κρέας, τα πουλικά, το γάλα και τα δημητριακά. Χαρακτηριστικά, η Λευκορωσία είναι ο 3ος μεγαλύτερος εξαγωγέας λιναριού, ο 7ος μεγαλύτερος εξαγωγέας βουτύρου και ο 8ος μεγαλύτερος εξαγωγέας πουλικάτων παγκοσμίως. Στον αγροτικό τομέα πρωτοστατούν επιδοτούμενοι κρατικοί συνεταιρισμοί, κατάλοιπο της σοβιετικής περιόδου, οι δε εξαγωγές κατευθύνονται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην ρωσική αγορά.

Η βιομηχανία συμβάλλει κατά 31,5% στον σχηματισμό του ΑΕΠ της χώρας απασχολώντας περί το 31% του εργατικού δυναμικού και μεταξύ των κυριότερων παραγομένων αγαθών συγκαταλέγονται οι εργαλειομηχανές, ο αγροτικός εξοπλισμός, τα λιπάσματα, τα προϊόντα πετρελαίου και τα χημικά, τα προκατασκευασμένα οικοδομικά υλικά, τα είδη διατροφής και ο οικιακός εξοπλισμός.

Ο τριτογενής τομέας, με συνεισφορά περί το 47,7% στον σχηματισμό του ΑΕΠ, απασχολεί περί το 59% του εργατικού δυναμικού. Τεχνολογίες, πληροφορικής, μεταφορές και υπηρεσίες της εφοδιαστικής αλυσίδας είναι οι ταχύτερα αναπτυσσόμενοι τομείς.

Πάντως, η χώρα συνεχίζει να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη Ρωσία, η οποία είναι μακράν ο μεγαλύτερος εμπορικός της εταίρος και σε μικρότερο βαθμό, από την Ουκρανία, της οποίας η οικονομική και πολιτική κατάσταση άσκησε αρνητική επίδραση στην οικονομία της τα τελευταία έτη.

Επισημαίνεται ότι η Λευκορωσία αγοράζει παραδοσιακά φ.α και πετρέλαιο σε μειωμένες τιμές από τη Ρωσία και μεγάλο μέρος της ανάπτυξής της οφείλεται στην

¹ Στοιχεία Παγκόσμιας Τράπεζας 2019

επανεξαγωγή ρωσικού πετρελαίου (και υποπροϊόντων του) σε τιμές αγοράς. Έτσι η οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον πετρελαϊκό τομέα (διαθέτει δύο σύγχρονα διυλιστήρια) και από τις ιδιαίτερες τιμές που μπορεί να επιτύχει από τη Ρωσία. Μέσω Λευκορωσίας επίσης, διοχετεύεται το 20% του ρωσικού φ.α προς τις χώρες της ΕΕ (αγωγός Γιαμάλ).

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Το 2019, τα κρατικά έσοδα μειώθηκαν λόγω απώλειας δασμών κατά την εξαγωγή πετρελαιοειδών και την αύξηση των τιμών εισροών για τα εγχώρια διυλιστήρια πετρελαίου, ενώ τα έξοδα αυξήθηκαν. Το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται σε 1,3% του ΑΕΠ.

Η Ρωσία παραμένει η κύρια πηγή εξωτερικού δανεισμού για την κυβέρνηση της Λευκορωσίας.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Λευκορωσίας

	2015	2016	2017	2018	2019
Όνομαστικό ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ δις)	58,6	47,0	54,5	61,6	64,6
Μεταβολή ΑΕΠ %	-3,8	-2,5	2,5	3,1	1,2
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ)	6.183	4.948	5.738	6.490	6.813
Ανεργία	5,9	5,8	5,6	4,8	4,0
Πληθωρισμός	13,5	11,8	6,0	4,9	5,6
Δημόσιο χρέος (% ΑΕΠ)	46,9	47,2	47,2	45,4	44,8
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	1,4	1,5	3,0	4,0	2,6
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-3,1	-3,4	-1,7	0,0	-1,8
Συναλλαγματική Ισοτιμία (vs \$ ΗΠΑ)	1.86	1,96	1,97	2,17	2,11

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, www.focus-economics.com, Στατιστική Υπηρεσία Λευκορωσίας

2.2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Η Λευκορωσία εξάγει και εισάγει κυρίως ορυκτά, χημικά, μηχανήματα, εξοπλισμό και μεταφορικό υλικό καθώς και τρόφιμα.

Πίν. 2 Εξωτερικό εμπόριο Λευκορωσίας (αξία σε δις \$ ΗΠΑ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2018 (%)
Εξαγωγές αγαθών	26,2	23,1	28,7	33,4	32,3	-3,3
Εισαγωγές αγαθών	28,3	25,6	31,7	35,9	36,4	1,3
Εμπορικό ισοζύγιο	-2,1	-2,5	-3,0	-2,5	-4,1	64
Εξαγωγές υπηρεσιών	66,8	68,8	79,0	88,3	96,2	8,95

Εισαγωγές υπηρεσιών	44,1	43,8	48,2	54,0	58,4	8,15
Ισοζύγιο υπηρεσιών	22,7	25	30,8	34,3	37,8	10,2

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Λευκορωσίας, Κεντρική Τράπεζα Λευκορωσίας

Η Ρωσία, η Κίνα και η Γερμανία αποτέλεσαν τους σημαντικότερους προμηθευτές της Λευκορωσίας το 2019.

Την ίδια περίοδο, η Ρωσία αποτελεί και τον σημαντικότερο προορισμό των λευκορωσικών προϊόντων και ακολουθούν η Ουκρανία και το ΗΒ.

2.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Μεταξύ των κυριότερων άμεσων ξένων επενδυτών στη Λευκορωσία είναι η Ρωσία, το ΗΒ, η Κύπρος, η Ολλανδία, η Αυστρία, η Κίνα, η Γερμανία, η Λιθουανία, το Ιράν, η Λετονία, η Πολωνία και οι ΗΠΑ.

Πίνακας 3: Ροή άμεσων ξένων επενδύσεων (αξία σε δις \$ ΗΠΑ)

	2015	2016	2017	2018	2019
Σύνολο	17,9	18,6	19,8	13,0	14,4
Ρωσία	10,2	10,5	10,9	4,0	4,5
Κύπρος	2,9	2,9	3,4	2,8	2,9
Ολλανδία	0,4	0,5	0,4	0,3	0,5
Αυστρία	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Κίνα	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Λευκορωσίας

2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2020

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, το 2020 αναμένεται εξ ορισμού οικονομική ύφεση με την διατάραξη της οικονομικής δραστηριότητας λόγω πανδημίας αλλά και λόγω των πολιτικών αναταραχών στη χώρα.

Αναπόφευκτη θεωρείται η μείωση των δαπανών των νοικοκυριών και της επενδυτικής ζήτησης λόγω της κλιμακούμενης αβεβαιότητας, της έλλειψης της απαιτούμενης φορολογικής και νομισματικής πολιτικής για την στήριξη της οικονομίας αλλά και των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της οικονομίας με την πρωτοκαθεδρία των χαμηλής παραγωγικότητας κρατικών επιχειρήσεων.

2.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΘΕΣΗ ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ

- Η Λευκορωσία συμμετέχει στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, μαζί με τη Ρωσία, την Αρμενία, το Καζακστάν και την Κιργιζία ενώ δεν έχει ολοκληρωθεί η προσχώρησή της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, στον οποίο προς το παρόν κατέχει θέση παρατηρητή.
- Είναι μέλος της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών.
- Από την ΕΕ δεν έχει επικυρωθεί η διμερής Συμφωνία Εταιρικότητας και Συνεργασίας που έχει συναφθεί με την Λευκορωσία από το 1995 εφόσον η τελευταία δεν δεσμεύεται ως όφειλε σε θέματα σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για τον ίδιο λόγο καθώς και για την μη τήρηση των αρχών του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, από το 2007, η Λευκορωσία δεν μπορεί να

επωφεληθεί του Γενικευμένου Σχήματος Εμπορικών Προτιμήσεων (Generalized Scheme of Preferences) της ΕΕ.

Σε τεχνικό επίπεδο, πάντως, διεξάγεται διάλογος επί εμπορικών θεμάτων μεταξύ εμπειρογνομόνων από το 2016.

Επιπλέον, η Λευκορωσία συμμετέχει στην κοινή πρωτοβουλία ΕΕ, κμ και Αρμενίας, Αζερμπαϊτζάν, Γεωργίας, Μολδαβίας και Ουκρανίας, με την ονομασία Ανατολική Εταιρική Σχέση/ Eastern Partnership (2009). Η εν λόγω πρωτοβουλία παρέχει την δυνατότητα διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑΣ

3.1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Το ισοζύγιο του διμερούς εμπορίου εμφανίζεται διαχρονικά πλεονασματικό υπέρ της Ελλάδας, οι δε συναλλαγές δεν διαφοροποιούνται σημαντικά ως προς τα είδη των αγαθών. Το 2019 οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε 12,3 2κ. Ε (+24% σε σχέση με το 2018), ενώ οι εισαγωγές από τη Λευκορωσία ανήλθαν σε 4,3 εκ. Ε (-43,7% σε σχέση με το 2018). Το εμπορικό πλεόνασμα υπέρ της χώρας μας ανήλθε σε 8 εκ. Ε (85,4% σε σχέση με το 2018).

Πίνακας 4: Διμερές εμπόριο (σε €)

Διμερές Εξαγωγικό Εμπόριο Ελλάδας-Λευκορωσίας						
	2015	2016	2017	2018	2019	2018-2019 (μεταβολή %)
Ελληνικές Εξαγωγές	10.658.705	9.176.196	10.443.989	9.984.356	12.384.529	24,04
Ελληνικές Εισαγωγές	15.568.567	697.543	2.275.337	7.707.394	4.339.727	-43,69
Εμπορικό Ισοζύγιο	4.909.862	8.478.653	8.168.652	2.276.962	8.044.802	85,38
Όγκος Εμπορίου	26.227.272	9.873.739	12.719.326	17.691.750	16.724.256	-5,47

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Συγκεκριμένα, οι ελληνικές εξαγωγές στη Λευκορωσία αφορούν φύλλα αλουμινίου, ακατέργαστα καπνά, νωπά φρούτα και λάδια πετρελαίου.

Τα λιπάσματα, τα αντικροτικά λιπαντικών λαδιών, τα λάδια πετρελαίου και η ξυλεία είναι οι κυριότερες εισαγωγές μας από αυτήν.

3.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Λευκορωσία μπορεί να αποτελέσει ενδιαφέροντα προορισμό επιχειρηματικότητας παρουσιάζοντας ευκαιρίες αλλά και ανάλογο κίνδυνο για τους ενδιαφερόμενους στους τομείς της γεωργίας, των κατασκευών, του τουρισμού και της ενέργειας.

Η Λευκορωσία έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την σύγκληση της 1^{ης} Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής με την Ελλάδα.

\

4. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Προεδρία	https://www.belarus.by/en
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας	http://www.economy.gov.by/
Υπουργείο Εξωτερικών	https://www.mfa.gov.by/en/
Εθνική Υπηρεσία Στατιστικής	https://www.belstat.gov.by/en/
Λευκορωσικό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο	https://www.cci.by/en
Οργανισμός προσέλκυσης επενδύσεων	https://investinbelarus.by/en/
Κεντρική Τράπεζα Λευκορωσίας	https://www.nbrb.by/engl
Ειδήσεις	https://eng.belta.by/